

DET KONGELIGE
KULTURDEPARTEMENT

Høringsnotat

Nr.

Vår ref
16/915

Dato
02.11.2016

REDUKSJON AV ÅRSAVGIFTEN TIL STIFTELSESTILSYNET FOR FINANS- OG SPAREBANKSTIFTELSE

1. INNLEDNING

Finans- og sparebankstiftelsene er underlagt både Finanstilsynets og Stiftelsestilsynets ansvarsområder, og betaler full avgift til begge tilsyn. Stiftelsestilsynet har imidlertid ikke kontrolloppgaver knyttet til finans- og sparebankstiftelsene, dette er lagt til Finanstilsynet alene. Arbeidsdelingen mellom Finanstilsynet og Stiftelsestilsynet tilsier at avgiften finans- og sparebankstiftelsene betaler til Stiftelsestilsynet reduseres noe.

2. BAKGRUNN

Årsavgiften stiftelsene betaler til Stiftelsestilsynet følger av § 4 i forskrift av 21. desember 2004 nr. 1793 til stiftelsesloven mv. Avgiften øker progressivt etter størrelsen på stiftelsenes egenkapital. I gjeldende § 4 tredje ledd er avgiften fastsatt slik:

- a) Stiftelser som har en egenkapital fra kr 100 000 til kr 199 999, skal betale kr 650 kroner i årlig avgift.
- b) Stiftelser som har en egenkapital fra kr 200 000 til kr 499 999, skal betale kr 870 kroner i årlig avgift.

- c) Stiftelser som har en egenkapital fra kr 500 000 til kr 999 999, skal betale kr 1 540 kroner i årlig avgift.
- d) Stiftelser som har en egenkapital fra kr 1 000 000 til kr 4 999 999, skal betale kr 4 640 kroner i årlig avgift.
- e) Stiftelser som har en egenkapital fra kr 5 000 000 til kr 14 999 999, skal betale kr 5 360 kroner i årlig avgift.
- f) Stiftelser som har en egenkapital fra kr 15 000 000 til kr 49 999 999, skal betale kr 7 350 kroner i årlig avgift.
- g) Stiftelser som har en egenkapital fra kr 50 000 000 til kr 99 999 999, skal betale kr 13 400 kroner i årlig avgift.
- h) Stiftelser som har en egenkapital på kr 100 000 000 eller mer, skal betale kr 18 700 kroner i årlig avgift.

Det er i dag 30 finans- og sparebankstiftelser, hvorav 29 er sparebankstiftelser. Disse er underlagt både Finanstilsynet og Stiftelsestilsynet, og betaler tilsynsavgift til Finanstilsynet og årsavgift til Stiftelsestilsynet.

Generelle regler om stiftelser følger av stiftelsesloven av 15. juni 2001 nr 59, som i § 1 angir at "loven gjelder for stiftelser, når ikke annet er fastsatt i eller i medhold av lov." Særregler for finans- og sparebankstiftelser er fastsatt i lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven), som trådte i kraft 1. januar 2016. Loven avløste finansieringsvirksomhetsloven av 1988.

Finansforetaksloven § 12-19 andre ledd bestemmer at «[n]år annet ikke følger av bestemmelse gitt i eller i medhold av denne loven, gjelder bestemmelsene om næringsdrivende stiftelser i stiftelsesloven for finansstiftelser». Bestemmelsen er en videreføring av den tilsvarende bestemmelse i den tidligere finansieringsvirksomhetsloven. Etter finansforetaksloven § 12-19 andre ledd hører det under Finanstilsynet å føre tilsyn med finansstiftelsene og deres virksomhet etter reglene i finanstilsynsloven. Det betyr at det er Finanstilsynet som har ansvaret for alle kontrolloppgaver med finans- og sparebankstiftelser.

Stiftelsestilsynet har ikke slike kontrolloppgaver, men har enkelte andre oppgaver knyttet til finans- og sparebankstiftelsene. Stiftelsestilsynet skal føre Stiftelsesregisteret, der alle stiftelser skal være registrert, også finans- og sparebankstiftelsene. Nyregistrering og alle senere omdanninger som skjer i en finans- og sparebankstiftelse skal registreres i Stiftelsesregisteret. Selv om finans- og sparebankstiftelsene ikke omfattes av Stiftelsestilsynets tilsynsvirksomhet, drar også finans- og sparebankstiftelsene nytte av andre sider av Stiftelsestilsynets virksomhet. Dette gjelder blant annet konferanser, foredragsvirksomhet om stiftelsesrett, innhenting og videreformidling av kunnskap om stiftelser, samt generell veiledning til enkeltstiftelser.

I en omforent vurdering av 28. november 2014 gjennomgikk Stiftelsestilsynet og Finanstilsynet tilsynsansvaret for finans- og sparebankstiftelsene, etter anmodning fra Finansdepartementet. På bakgrunn av arbeidsdelingen anbefalte Stiftelsestilsynet og

Finanstilsynet at den årlige avgiften til Stiftelsestilsynet for finansstiftelsene ble redusert til kr. 10.000. Tilsynenes vurdering er vedlagt.

Den 5. februar 2016 ble det oppnevnt et ekspertutvalg som skulle evaluere stiftelsesloven og foreslå endringer i lovgivningen der dette var hensiktsmessig. Utvalget har i NOU 2016: 21 lagt frem forslag til en helt ny stiftelseslov. Nærings- og fiskeridepartementet sendte 24. oktober 2016 utredningen på høring, med høringsfrist 30. januar 2017.¹ Finans- og sparebankstiftelser drøftes i utredningens kapittel 8. Utvalget anser det ønskelig at stiftelsesloven får en bestemmelse som henviser til finansforetaksloven som spesiallov for finans- og sparebankstiftelser, og på den måten markerer at bestemmelsene i stiftelsesloven på enkelte områder også omfatter disse. Utvalget foreslår ikke endringer i særreglene for finans- og sparebankstiftelser, men mener det kan være behov for en gjennomgang av dette regelverket.

3. DEPARTEMENTETS VURDERING

For finans- og sparebankstiftelser er ansvaret delt mellom Stiftelsestilsynet og Finanstilsynet. Stiftelsestilsynets har ikke ansvar for kontrolloppgaver knyttet til finans- og sparebankstiftelser, men har enkelte andre oppgaver som omtalt i forrige punkt. Dette tilsier at årsavgiften disse stiftelsene betaler til Stiftelsestilsynet reduseres noe.

I NOU 2016: 21 gis det uttrykk for at det er behov for en gjennomgang av særreglene for finans- og sparebankstiftelser. Men det er ennå ikke avklart om en slik gjennomgang blir foretatt, og en eventuell endring av reglene i finansforetaksloven og stiftelsesloven ligger uansett et stykke frem i tid. Departementet finner derfor ikke grunn til å avvente gjennomføring av en reduksjon av årsavgiften for finans- og sparebankstiftelsene, som er begrunnet i nåværende arbeidsdeling mellom tilsynene.

Departementet foreslår at årsavgiften til Stiftelsestilsynet reduseres fra kr. 18.700 til kr. 10.000 for finans- og sparebankstiftelsene.

4. FORSLAG TIL ENDRING AV § 4 TREDJE LEDD

I forskrift av 21. desember 2004 nr. 1793 til stiftelsesloven mv. foreslås følgende endring i § 4 tredje ledd:

Avgiften fastsettes slik:

- a) Stiftelser som har en egenkapital fra kr 100 000 til kr 199 999, skal betale kr. 650 kroner i årlig avgift.
- b) Stiftelser som har en egenkapital fra kr 200 000 til kr 499 999, skal betale kr. 870 kroner i årlig avgift.

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---nou-201621-stiftelsesloven/id2517064/>

- c) Stiftelser som har en egenkapital fra kr 500 000 til kr 999 999, skal betale kr. 1.540 kroner i årlig avgift.
- d) Stiftelser som har en egenkapital fra kr 1 000 000 til kr 4 999 999, skal betale kr. 4.640 kroner i årlig avgift.
- e) Stiftelser som har en egenkapital fra kr 5 000 000 til kr 14 999 999, skal betale kr. 5.360 kroner i årlig avgift.
- f) Stiftelser som har en egenkapital fra kr 15 000 000 til kr 49 999 999, skal betale kr. 7.350 kroner i årlig avgift.
- g) Stiftelser som har en egenkapital fra kr 50 000 000 til kr 99 999 999, skal betale kr. 13.400 kroner i årlig avgift.
- h) Stiftelser som har en egenkapital på kr 100 000 000 eller mer, skal betale kr. 18.700 kroner i årlig avgift.
- i) *Finans- og sparebankstiftelser som er underlagt tilsyn av Finanstilsynet skal betale kr. 10.000 i årlig avgift, med mindre lavere årsavgift følger av bokstav a) til f).*

5. IKRAFTTREDELSE

Departementet foreslår at endringen trer i kraft fra og med 1. januar 2017.

6. ADMINISTRATIVE OG ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Forslaget vil redusere Stiftelsestilsynets inntekter noe. Da det er et begrenset antall finans- og sparebankstiftelser vil imidlertid reduksjonen være begrenset, anslagsvis 250.000 kr. årlig. For finans- og sparebankstiftelsene vil forslaget gi en noe redusert årsavgift.